

Byla C-35/20**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Pateikimo data:**

2020 m. sausio 24 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:*Korkein oikeus* (Suomija)**Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:**

2020 m. sausio 21 d.

Kasatorius:*Syyttäjä***Kita kasacinio proceso šalis:**

A

KORKEIN	OIKEUS	NUTARTIS	<...> (neišversta)
(AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS)			<...> (neišversta)
Viešas	Nutarties data		<...> (neišversta)
	2020 m. sausio 21 d.		<...> (neišversta)

KASATORIUS

Syyttäjä (prokuroras)KITA KASACINIO PROCESO A
ŠALIS

DALYKAS

Mažareikšmis sienos kirtimo
tvarkos pažeidimas

KORKEIN OIKEUS SPRENDIMAS

Bylos dalykas

1. Šioje byloje nagrinėjamas klausimas, ar kaltinamasis A gali būti kaltinamas mažareikšmiu sienos kirtimo tvarkos pažeidimu, kai jis, neturėdamas paso ar kito kelionės dokumento, pramoginiu laivu nuplaukė iš Suomijos Respublikos į Estijos Respubliką ir atgal, kirsdamas Suomijos išorės sieną.
2. Sąjungos teisės požiūriu ši byla susijusi su laisvu asmenų judėjimu. Konkrečiau kalbant, reikia išsiaiškinti, ar valstybė narė gali nustatyti Sąjungos piliečiui prievolę nešiotis galiojantį pasą ar kitą galiojantį kelionės dokumentą, kai jis vyksta į kitą valstybę narę ir grįžta atgal, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas. Atsižvelgiant į minėtą klausimą šioje byloje taip pat siekiama išsiaiškinti, ar bauda, kuri Suomijoje paprastai skiriama už (**orig. p. 2**) šį kaltinime nurodomą mažareikšmį sienos kirtimo tvarkos pažeidimą, nėra laikytina neproporcinga kliūtimi laisvam asmenų judėjimui.

Esminės faktinės aplinkybės ir baudžiamasis procesas

Bylos aplinkybės

3. 2015 m. rugpjūčio 25 d. A pramoginiu laivu nuplaukė iš Suomijos Respublikos į Estijos Respubliką ir grįžo atgal. Šiam asmeniui buvo išduotas galiojantis Suomijos pasas. A turėjo teisę išvykti iš Suomijos teritorijos. Patikrinimo kertant sieną metu, kuris buvo atliktas Helsinkyje jam grįžus į Suomiją, A nepateikė nei paso, nei kito kelionės dokumento. Vis dėlto jo tapatybė galėjo būti nustatyta patikrinus turimą vairuotojo pažymėjimą. Atliekant patikrinimą kertant sieną taip pat buvo galima patikrinti A paso galiojimą. Išvykdamas iš Suomijos ir kirsdamas sieną A nebuvo tikrinamas, Estijoje taip pat nebuvo atliktas patikrinimas.
4. *Syyttäjä* pareiškė *Helsingin käräjäoikeus* (Helsinkio pirmosios instancijos teismas) kaltinimus A dėl mažareikšmio sienos kirtimo tvarkos pažeidimo. A su kaltinimu nesutiko.

2016 m. gruodžio 5 d. Helsingin käräjäoikeus sprendimas

5. Pirmosios instancijos teismo nuomone, A padarė mažareikšmį sienos kirtimo tvarkos pažeidimą. Teismo teigimu, už valstybės sienos kirtimą be kelionės dokumento numatoma baudžiamoji atsakomybė. Atsižvelgiant į veikos baudžiamumą nesvarbu, ar asmuo, kirtęs valstybės sieną, turi galiojantį pasą. Vis dėlto pirmosios instancijos teismas A neskyrė (**orig. p. 3**) bausmės, nes veika, kuria jis kaltinamas, yra mažareikšmė, o pagal bendrą bausmės dydžio nustatymo praktiką už kiekvieną dieną skirtina periodinė bauda, šioje byloje būtų buvusi neproporcinga galutinė bauda.

2018 m. birželio 15 d. Helsingin hovioikeus (*Helsingio apeliacinis teismas*) sprendimas

6. *Syyttäjä* apeliaciniam teismui pateikė apeliacinį skundą ir pareikalavo skirti A baudą už baudžiamąją veiką, kurią jį padarius pripažino pirmosios instancijos teismas. A pateikė priešpriešinį apeliacinį skundą ir pareikalavo jį išteisinti.
7. Apeliacinis teismas laikė, kad jau įrodyta, jog A neturėjo nei paso, nei kelionės dokumento. Vis dėlto jis išteisino A, nes, jo nuomone, A veiksmai neatitinka mažareikšmiam sienos kirtimo tvarkos pažeidimui taikomų reikalavimų.

Kasacinis procesas Korkein oikeus

8. *Korkein oikeus* priėmė *Syyttäjä* kasacinį skundą ta apimtimi, kuria nagrinėjamas klausimas, ar A padarė mažareikšmį sienos kirtimo tvarkos pažeidimą atsižvelgiant į apeliacinio teismo patvirtintus tokių veiksmų įrodymus.

Taikytini teisės aktai

Sąjungos teisė

9. Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje yra viena iš pagrindinių Sąjungos piliečių teisių, kaip apibrėžta, be kita ko, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 45 straipsnio 1 dalyje, Europos Sąjungos sutarties (ESS) 3 straipsnio (**orig. p. 4**) 2 dalyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 21 straipsnio 1 dalyje.
10. Pagrindinė priemonė, kuria įgyvendinamas laisvas judėjimas, yra 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), kuris vėliau buvo kodifikuotas Reglamentu (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas, kodifikuota redakcija). Remiantis baudžiamosios teisės teisėtumo principu nuorodos į Šengeno sienų kodeksą toliau laikomos nuorodomis į Reglamento (EB) Nr. 562/2006 redakciją, kuri galiojo 2015 m. rugpjūčio 25 d. padarytų vertintinų veiksmų metu.
11. Pagal Šengeno sienų kodekso 2 straipsnio 1 punktą sąvoka „vidaus sienos“, be kita ko, reiškia valstybių narių jūrų uostus reguliariam susisiekimui keltais. Pagal šio straipsnio 2 punktą sąvoka „išorės sienos“ savo ruožtu, be kita ko, reiškia valstybių narių jūrų sienas ir jų oro uostus, jei tai nėra vidaus sienos.
12. Pagal Šengeno sienų kodekso 20 straipsnį vidaus sienas galima kirsti bet kurioje vietoje, ir jas kertantys asmenys, nepaisant jų pilietybės, kertant sieną netikrinami. Pagal Šengeno sienų kodekso 21 straipsnio c punktą kontrolės kertant vidaus sienas panaikinimas neturi įtakos valstybės narės galimybei teisės aktais nustatyti prievolę turėti ar nešiotis dokumentus. (**orig. p. 5**)

13. Pagal Šengeno sienų kodekso 4 straipsnio 1 dalį išorės sienas galima kirsti tik sienos perėjimo punktuose ir nustatytomis jų darbo valandomis. Pagal šio kodekso 7 straipsnio 2 dalį visi asmenys minimaliai patikrinami siekiant pagal jų pateiktus arba parodytus dokumentus nustatyti jų tapatybę. Šį minimalų patikrinimą sudaro greitas ir tiesioginis dokumento, leidžiančio teisėtam turėtojui kirsti sieną, galiojimo patikrinimas, tinkamais atvejais panaudojant techninius prietaisus, ir patikrinimas ieškant falsifikavimo arba klajavimo požymių. Pagal šio straipsnio 6 dalį asmenų, kurie naudojami laisvo judėjimo teise pagal Sąjungos teisę, patikrinimai atliekami pagal Direktyvą 2004/38/EB. Pagal VI priedo 3.2.5 punktą, nukrypstant nuo 4 ir 7 straipsnių, asmenys, esantys pramoginiuose laivuose, atvykstančiuose iš valstybėje narėje esančio uosto ar į tokį uostą vykstantys, kertant sieną netikrinami ir gali atvykti į uostą, kuriame nėra sienos perėjimo punkto. Tačiau atsižvelgiant į nelegalios imigracijos pavojų įvertinimą, ypač tais atvejais, kai prie pat atitinkamos valstybės narės teritorijos eina trečiosios šalies kranto linija, atliekami tokių asmenų patikrinimai ir (arba) fizinė pramoginių laivų apžiūra.
14. Pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (Direktyva dėl laisvo asmenų judėjimo) 4 straipsnio 1 dalį, nepažeidžiant nuostatų dėl kelionės dokumentų, taikomų nacionaliniam pasienio patikrinimui, visi Sąjungos piliečiai, turintys galiojančią tapatybės kortelę ar pasą, turi teisę išvažiuoti iš valstybės narės teritorijos į kitą valstybę narę. (**orig. p. 6**) Pagal šio straipsnio 2 dalį asmenims, kuriems taikoma šio straipsnio 1 dalis, netaikomas išvažiavimo vizos ar lygiaverčio formalumo reikalavimas.
15. Pagal Direktyvos 2004/38/EB 5 straipsnio 1 dalį, nepažeidžiant nuostatų dėl kelionės dokumentų, taikomų nacionaliniam pasienio patikrinimui, valstybės narės suteikia tapatybės kortelę ar pasą turintiems Sąjungos piliečiams teisę įvažiuoti į jų teritoriją. Pagal šio straipsnio 4 dalį, jeigu Sąjungos pilietis neturi reikiamų kelionės dokumentų arba tam tikrais atvejais būtinų vizų, atitinkama valstybė narė, prieš gražindama jį, suteikia tokiam asmeniui visas pagrįstas galimybes gauti būtinus dokumentus ar pristatyti juos jiems per pagrįstą laikotarpį, patvirtinti ar kitomis priemonėmis įrodyti, kad jis turi laisvo judėjimo ir gyvenimo šalyje teisę. Pagal šio straipsnio 5 dalį valstybė narė gali atitinkamam asmeniui pritaikyti proporcingas ir nediskriminacines sankcijas už reikalavimo pranešti apie buvimą jos teritorijoje nesilaikymą.
16. Pagal Direktyvos 2004/38/EB 27 straipsnio [1 dalį] valstybės narės gali apriboti Sąjungos piliečio judėjimo ir gyvenimo šalyje laisvę dėl viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar sveikatos apsaugos priežasčių. (**orig. p. 7**) Pagal to paties straipsnio 2 dalį priemonės, kurių imtasi dėl viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo priežasčių, turi atitikti proporcingumo principą ir būti grindžiamos vien atitinkamo asmens elgesiu.

Nacionalinės teisės aktai

17. Pagal vertintinų veiksmų metu galiojusios redakcijos *Rikoslaki* (19.12.1889/39, Baudžiamasis kodeksas 19.12.1889/39) 17 skyriaus 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą asmuo laikomas padariusiu sienos pažeidimą, jei jis kerta ar bando kirsti Suomijos valstybės sieną be atitinkamo kelionės dokumento, vizos, leidimo gyventi ar kelionės dokumentui lygiaverčio kito dokumento.
18. Pagal Baudžiamojo kodekso 17 skyriaus 7a straipsnį pažeidėjui už mažareikšmį sienos kirtimo tvarkos pažeidimą skiriama bauda, jei ši veika, atsižvelgiant į neteisėto buvimo ar judėjimo trukmę, draudžiamos veikos pobūdį ar kitas su šia veika susijusias aplinkybes laikytina mažareikšme.
19. Pagal *Suomen Perustuslaki* (11.6.1999/731, Suomijos Konstitucija 11.6.1999/731) 9 straipsnio 2 dalį kiekvienas asmuo turi teisę išvykti iš šalies. Būtinai šios teisės apribojimai gali būti nustatyti įstatyme, kad būtų užtikrintas teismo procesas arba bausmės vykdymas ir (arba) privalomosios karinės tarnybos atlikimas. Pagal šio straipsnio 3 dalį Suomijos piliečiui negali būti trukdoma atvykti, jis negali būti išsiųstas iš šalies arba prieš savo valią perduotas kitai šaliai, arba išgabentas į kitą šalį. Suomijos piliečių teisė išvykti iš šalies arba atvykti į ją sukonkretinama *Passilaki* (21.7.2006/671, Pasų įstatymas 21.7.2006/671) nuostatomis. Pagal *Passilaki* (**orig. p. 8**) 1 straipsnio 8 dalį Suomijos pilietis turi teisę išvykti iš šalies laikydamasis aptariamo įstatymo nuostatų. Šio straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad Suomijos piliečiui negali būti trukdoma atvykti.
20. Pagal *Passilaki* 2 straipsnio 1 dalį Suomijos pilietis savo teisę išvykti ir atvykti į šalį įrodo pasu, jeigu pagal aptariamo įstatymo, Europos Bendrijos teisės aktų arba Suomijai privalomų tarptautinių sutarčių nuostatas nenustatyta kitaip. Be paso Suomijos pilietis gali vykti į Islandiją, Norvegiją, Švediją ir Daniją. Vyriausybės nutarimu nustatomos kitos šalys, į kurias pagal *Henkilökorttilaki* (829/1999, Asmens tapatybės kortelės įstatymas Nr. 829/1999) 1 straipsnio 1 dalį Suomijos pilietis gali vykti su asmens tapatybės kortele, naudojama vietoje paso kaip kelionės dokumentas. *Henkilökorttilaki* 829/1999 buvo panaikintas *Henkilökorttilaki* (663/2016, Asmens tapatybės kortelės įstatymas Nr. 663/2016), įsigaliojusių 2017 m. sausio 1 d., kurio 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad remiantis *Henkilökorttilaki* 2 straipsnio 1 dalies pagrindu priimtomis nuostatomis Suomijos piliečiui išduota asmens tapatybės kortelė gali būti naudojama vietoje paso kaip kelionės dokumentas.
21. Pagal *Rikoslaki* 2a skyriaus 1 straipsnio 1 dalį skiriama bauda, mokėtina už dieną, kai mažiausias dienos normų skaičius yra 1, o didžiausias – 120.
22. Remiantis vertintinų veiksmų metu galiojusia minėto skyriaus 2 straipsnio 1 dalimi (redakcija Nr. 808/2007), už dieną mokėtinos baudos dydis nustatomas toks, kad atitiktų nuteistojo finansines galimybes. Tinkamas už dieną mokėtinos baudos dydis pagal 2 straipsnio 2 dalį yra viena šešiasdešimtoji (**orig. p. 9**) nuteistojo vidutinių mėnesinių pajamų, atskaičius vyriausybės

nutarimu nustatytus mokesčius ir rinkliavas bei fiksuotą išlaidų dalį. Nuteistajam tenkanti išlaikymo prievolė gali sumažinti už dieną mokėtinos baudos dydį. Pagal 3 dalį teismas, remdamasis bylos nagrinėjimo metu svarbiais duomenimis, nustato už dieną mokėtinos baudos dydį. Pagal *Asetus päiväsakon rahamäärästä* (609/1999, Nutarimas dėl baudų, mokėtinų už dieną, dydžio Nr. 609/1999) už dieną mokėtinos baudos dydis negali būti mažesnis nei 6 EUR. Už dieną mokėtinos baudos dydžio viršutinė riba nėra nustatyta.

23. Pagal 2a skyriaus 3 straipsnio 1 dalį bendra baudos suma apskaičiuojama padauginant dienos normų skaičių iš dienos normos dydžio.
24. Už mažareikšmį sienos kirtimo tvarkos pažeidimą paprastai skiriama 15 dienosnormų bauda. 2014 m. už vieną dieną mokėtinos baudos, dydis vidutiniškai siekė 16,70 EUR, o tai atitiko 1 257 EUR mėnesines grynąsias pajamas. Remiantis byloje pateiktais dokumentais, pagal A pajamas bauda už vieną dieną būtų buvusi 6 350 EUR, o visa bauda būtų siekusi 95 250 EUR.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą būtinybė

25. Byloje reikia išaiškinti, ar su Sąjungos teise suderinama sankcija, skiriama Sąjungos piliečiui už tai, kad jis nuvyko į kitą valstybę narę ir iš jos grįžo neturėdamas galiojančio paso ar kito galiojančio kelionės dokumento. Jei į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, pagrindinėje byloje taip pat reiktų įvertinti, ar bauda, kuri paprastai skiriama Suomijoje už šį pažeidimą, (**orig. p. 10**) neproporcingai neapribojamas laisvas asmenų judėjimas.

Pirmojo ir antrojo klausimo pateikimo motyvai

26. Sprendime *Wijsenbeek* (C-378/97, ECLI:EU:C:1999:439) Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal aptariamą laikotarpį galiojančią Bendrijos teisę nei EB sutarties 7a straipsnis, nei 8a straipsnis nedraudžia valstybei narei reikalauti, kad asmuo, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra Europos Sąjungos pilietis, atvykdamas per vidaus sieną Bendrijos teritorijoje įrodytų savo pilietybę, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas, jeigu šios sankcijos atitinka sankcijas, numatytas už atitinkamus nacionalinės teisės pažeidimus, ir nėra neproporcingos, todėl nesudaro kliūčių laisvam asmenų judėjimui (45 punktas).
27. Sprendime *Oulane*, C-215/03, ECLI:EU:C:2005:95, Teisingumo Teismas nusprendė, kad pareiga pateikti galiojančius asmens tapatybės kortelę arba pasą, pirma, supaprastina teisės apsigyventi įrodymą ne tik piliečiams, bet ir nacionalinėms valdžios institucijoms ir, antra, nustato maksimalias teisės apsigyventi pripažinimo sąlygas, kurias valstybė narė gali nustatyti suinteresuotiesiems asmenims (22 punktas). Iš tikrųjų galiojančių asmens tapatybės kortelės (**orig. p. 11**) arba paso pateikimas siekiant įrodyti, kad asmuo – Bendrijos pilietis, yra administracinis formalumas, kurio vienintelis tikslas – nacionalinių valdžios institucijų atliekamas teisės, tiesiogiai kylančios iš asmens

padėties, konstatavimas (24 punktas). Jei nepateikęs galiojančių asmens tapatybės kortelės arba paso suinteresuotasis asmuo gali įrodyti savo pilietybę kitais būdais, priimančioji valstybė narė negali ginčyti jo teisės apsigyventi motyvuodama tik tuo, kad jis nepateikė vieno ar kito aukščiau minėto dokumento (25 punktas).

28. Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos negalima daryti aiškios išvados, ar nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią Sąjungos piliečiui nustatoma pareiga atvykstant į kitos valstybės narės teritoriją, vadinasi, praktiškai būnant kitos valstybės narės teritorijoje, turėti galiojantį pasą ar kitą galiojantį kelionės dokumentą, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas, yra suderinama su Sąjungos teise. Įsigaliojus Europos Sąjungos sutarčių, Šengeno sienų kodekso ir Direktyvos dėl laisvo asmenų judėjimo daliniams pakeitimams taip pat neaišku, ar Teisingumo Teismo sprendimas, priimtas byloje *Wijsenbeek* pateiktu klausimu, vis dar galioja atsižvelgiant į šiuo metu taikomą Sąjungos teisę.
29. Pagal Šengeno sienų kodekso 21 straipsnio c punktą valstybės narės savo teisės aktuose turi teisę nustatyti pareigą turėti ir nešiotis dokumentus. Vis dėlto taikant šią nuostatą reikia išsiaiškinti, ar nevykdant šios pareigos (**orig. p. 12**) galima skirti baudžiamąją sankciją ir, jei galima, – kokiomis aplinkybėmis.
30. Taip pat neaišku, ar pagal Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnio 1 dalį ir 5 straipsnio 1 dalį valstybei narei suteikiama teisė nustatyti Sąjungos piliečiui prievolę nešiotis pasą ar kitą kelionės dokumentą, kai jis išvyksta iš atitinkamos valstybės teritorijos ar į ją atvyksta, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas. Pagal minėtos direktyvos II skyriaus straipsnius, susijusius su teise išvažiuoti iš šalies ir įvažiuoti į ją, akivaizdu, kad valstybė narė turi teisę skirti sankciją tik tuo atveju, jei nesilaikoma 5 straipsnio 5 dalyje numatyto reikalavimo pranešti.
31. Remiantis Sąjungos teisės nuostatomis, nurodomomis 11–13 punktuose, taip pat neaišku, kaip valstybės narės teisę nustatyti Sąjungos piliečiui prievolę nešiotis galiojantį kelionės dokumentą, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas, paveiks aplinkybė, kad kelionė pramoginiu laivu iš vienos valstybės narės į kitą tarptautiniais vandenimis vyko tokiu būdu, kad Sąjungos pilietis kelionės metu nepateko į trečiosios šalies teritoriją, tačiau vis tiek kirtu Sąjungos išorės sieną.

Trečiojo klausimo pateikimo motyvai

32. Teisingumo Teismas savo jurisprudencijoje nusprendė, kad nors valstybės narės yra kompetentingos bausti už tam tikrų įsipareigojimų pažeidimus, vis dėlto jos negali numatyti neproporcingos sankcijos, kaip antai laisvės atėmimo bausmės, kuri apribotų laisvą asmenų judėjimą (**orig. p. 13**) (minėto Sprendimo *Wijsenbeek* 44 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Sprendime *Jipa* (C-33/07, ECLI:EU:C:2008:396) Teisingumo Teismas, remdamasis ankstesniais savo sprendimais ir proporcingumo principu, įtvirtintu Direktyvos 2004/38/EB 27 straipsnio 2 dalyje, nusprendė, kad teisės išvykti apribojimas yra tinkamas

užtikrinti juo siekiamo tikslo įgyvendinimą ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti (29 punktą). Be to, valstybės narės pareiga užtikrinti proporcingumą įtvirtinta Direktyvos 2004/38/EB 5 straipsnio 5 dalyje.

33. Neaišku, ar bauda, kuri paprastai skiriama už veiksmus, susijusius su pagrindinėje byloje aprašytais faktinėmis aplinkybėmis, laikytina neproporcinga kliūtimi laisvam asmenų judėjimui tokioje situacijoje, kai asmens pasas yra galiojantis, o jo tapatybė ir paso galiojimas gali būti patikimai nustatyti kitais būdais.

Prejudiciniai klausimai

34. Suteikęs šalims galimybę pateikti savo pastabas dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą turinio, *Korkein oikeus* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar pagal Sąjungos teisę, pirmiausia Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnio 1 dalį, Reglamento (EB) Nr. 562/2006 (Šengeno sienų kodeksas) 21 straipsnį (orig. p. 14) arba Sąjungos piliečių teisę laisvai judėti Sąjungos teritorijoje, draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią asmeniui (neatsižvelgiant į tai, ar jis yra Europos Sąjungos pilietis) nustatoma prievolė nešiotis galiojantį pasą ar kitą galiojantį kelionės dokumentą, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas, jeigu jis pramoginiu laivu keliauja tarptautiniais vandenimis iš vienos valstybės narės į kitą, bet nepatenka į trečiosios šalies teritoriją?

2. Ar pagal Sąjungos teisę, pirmiausia Direktyvos 2004/38/EB 5 straipsnio 1 dalį, Reglamento (EB) Nr. 562/2006 (Šengeno sienų kodeksas) 21 straipsnį arba Sąjungos piliečių teisę laisvai judėti Sąjungos teritorijoje, draudžiama nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią asmeniui (neatsižvelgiant į tai, ar jis yra Europos Sąjungos pilietis) nustatoma prievolė nešiotis galiojantį pasą ar kitą galiojantį kelionės dokumentą, priešingu atveju numatant baudžiamąsias sankcijas, jeigu jis pramoginiu laivu tarptautiniais vandenimis atvyksta į atitinkamą valstybę narę iš kitos valstybės narės, bet nepatenka į trečiosios šalies teritoriją?

3. Jeigu pagal Sąjungos teisę nedraudžiamos 1 ir 2 klausimuose nurodytos nuostatos: ar paprastai Suomijoje už Suomijos valstybės sienos kirtimą be galiojančio kelionės dokumento skiriama už dieną mokėtina bauda suderinama su proporcingumo principu, įtvirtintu Direktyvos 2004/38/EB 27 straipsnio 2 dalyje? (orig. p. 15)

<...> (neišversta)